

# THERE IS NO IMMUNITY WITHOUT SOLIDARITY

Manifesto of the Czech Left

**Bez solidarity není imunity**

Manifest české levice

**Ohne Solidarität keine Immunität**

Manifest der tschechischen Linken

**Sin solidaridad no hay inmunidad**

Manifiesto de la izquierda checa

**Pas d'immunité sans solidarité**

Manifeste de la gauche tchèque

**M<sup>d</sup>a**

**BEZ SOLIDARITY NENÍ IMUNITY**

Manifest české levice

**THERE IS NO IMMUNITY WITHOUT SOLIDARITY**

Manifesto of the Czech Left

**PAS D'IMMUNITÉ SANS SOLIDARITÉ**

Manifeste de la gauche tchèque

**SIN SOLIDARIDAD NO HAY INMUNIDAD**

Manifiesto de la izquierda checa

**OHNE SOLIDARITÄT KEINE IMMUNITÄT**

Manifest der tschechischen Linken

**M<sup>d</sup>a**

|   |    |
|---|----|
| Připravenost levice, stejně jako Evropy,<br>k mezinárodnímu dialogu roste .....                 | 5  |
| BEZ SOLIDARITY NENÍ IMUNITY .....   | 6  |
| Like Europe, the Left Grows with its Readiness<br>for International Dialogue .....              | 11 |
| THERE IS NO IMMUNITY WITHOUT SOLIDARITY .....   | 12 |
| La gauche comme l'Europe développent<br>les possibilités d'un dialogue international.....       | 17 |
| PAS D'IMMUNITÉ SANS SOLIDARITÉ.....   | 19 |
| Tanto la izquierda como Europa crecen<br>con la preparación hacia un diálogo internacional..... | 26 |
| SIN SOLIDARIDAD NO HAY INMUNIDAD .....  | 28 |
| Die Linke wie auch Europa wachsen<br>mit ihrer Bereitschaft zum internationalen Dialog .....    | 34 |
| OHNE SOLIDARITÄT KEINE IMMUNITÄT .....  | 36 |

**Název:** Bez solidarity není imunity. 11 bodů ke koronavirové krizi

**Překlad / Übersetzung / Traducción / Translation / Traduction:**

Thomas Oellermann (Deutsch), David Eslava (español), Martin Babička (english), Benoit Meunier (français)

**Redakce / Redaktion / Edición / Redaction / Édition:** Zita Chalupová (česky), Jiří Koubek (english, español), Narguet Guillaume (français), Werner Imhof (Deutsch)

**Vydavatel:** Masarykova demokratická akademie, z. s.

**Grafický design:** Tereza Melenová

**Sazba:** Tomáš Tichák

**Obálka:** Tereza Melenová

© Masarykova demokratická akademie, z. s. (2020)

ISBN 978-80-87348-88-8 (elektronická verze)

## PŘIPRAVENOST LEVICE, STEJNĚ JAKO EVROPY, K MEZINÁRODNÍMU DIALOGU ROSTE

---

Denní politické myšlení zůstává zpravidla uzavřeno v národních hranicích. Limitem je jazyková bariéra, ale vždy i potřeba zvládnout zároveň s jazykem svazující politické realie jednotlivého státu. Přeložit text prohlášení *Bez solidarity není imunity* do angličtiny, francouzštiny, španělštiny a němčiny je pokusem zachytit pro mezinárodní publikum jeden snímek nestrannického uvažování o podobě společenské spravedlnosti, jak vznikl během koronavirové krize v roce 2020.

Autory prohlášení *Bez solidarity není imunity* jsou, bez bližší specifikace, autorky a autoři z prostředí české levice – sociálně demokratické strany a jejích satelitních vzdělávacích organizací, radikálněji vystupujících občanských organizací a iniciativ, ekologického hnutí i akademické sféry.

I v českém prostředí patří mezi nejznámější signatáře dokumentu bývalý evropský komisař a český premiér Vladimír Špidla. Svou známost v mezinárodním teoreticko-politickém provozu ale mají i jména filozofa Pavla Barši, historika Jana Tesaře, politologů Anny Durnové, Ondřeje Slačálka a Kateřiny Smejkalové, novináře Jakuba Patočky anebo spisovatelky Aleny Wagnerové. Přinejmenším tato jména může vyhledávat zahraniční čtenář, kdybych chtěl začít objevovat i zákoutí veřejných debat české levice.

Text je viditelně konsensem širšího pole české levice – zahrnuje rutinně levicové požadavky solidárního sociálního státu, progresivního zdanění a práva na bydlení s požadavkem na omezení zbrojních výdajů, který v hlavním proudu české levice zdaleka není nekonfliktní, anebo s požadavkem silné Evropské unie, která bude například schopna prosazovat minimální mzdu reálně odstraňující nerovnosti mezi jednotlivými evropskými zeměmi. Ani postavení ekologie na druhé místo mezi formulovanými požadavky prohlášení není v českém levicovém politickém provozu zdaleka samozřejmým akcentem.

Pro české levicové prostředí AD 2020 platí, že široce recipuje zahraniční podněty jak po linii politické programatiky a think-tankových struktur, tak po linii občanských iniciativ, a mezinárodní spolupráce se účastní. Limitem zůstávají denní přítomnost v intelektuální a politické debatě třeba jen sousedních zemí a nástroje, jak tuto debatu kontinuálně vést.

Pokud jde o aktuální debaty v českém prostředí, pak kromě té, kterou vyvolalo zveřejnění manifestu *Bez solidarity není imunity*, probíhají na stránkách různých periodik debata o etatismu a konservatismu levice vyvolaná předkladem politické eseje Tajnosti levice francouzského filozofa Jeana-Clauda Michéy a na stránkách původně exilového dvouměsíčníku *Listy* debata věnovaná obecnějším teoreticko-politickým východiskům levicové politiky v českém prostředí.

Všem zájemcům o bližší vhled do politického a teoretického provozu české levice jsme samozřejmě k dispozici pro bližší spolupráci.

*Masarykova demokratická akademie*

Pandemie jasně ukazuje potřebu a sílu společenské solidarity. Bez fungujícího veřejného zdravotnictví bychom jí nedokázali čelit. Také zavřené školy a omezená kultura nám teď důrazně připomínají, jak důležité pro společnost jsou. O veřejnou podporu a záruky nyní ovšem žádají i malé a velké firmy.

Krise vyvolaná pandemií tak vyvrací desítky let opakované moudro, že „neexistuje společnost, jen jedinci a jejich rodiny“. Je to právě naopak: potřebujeme silné mezilidské vazby a pocit odpovědnosti všech za ostatní, nejen příbuzné a přátele. Tak, jak ho prokazují ti, kteří šijí pro jiné roušky nebo nakupují pro ohrožené seniory ze sousedství.

Z veřejných rozpočtů se zavádějí obrovské záchranné programy a další mají následovat. Objevují se přitom i tendence, které jdou proti spravedlivému řešení krize. Ojedinelé nejsou ani snahy posílit už tak mocné ekonomické a politické hráče, kteří současnou situaci chápou jako příležitost zaútočit na soudržnost a férové přerozdělování. K těmto tendencím patří i pokusy zabránit řešení klimatické krize, útoky na neziskové organizace nebo výzvy k zastavení růstu minimální mzdy.

Každá krize je však také příležitostí k pozitivní změně. Ta současná ukazuje, že imunita nás všech, jednotlivců i společnosti jako celku, není možná bez sounáležitosti. I stát a vláda tedy musejí následovat příkladu široké veřejnosti a její spontánní aktivity ve prospěch ostatních, kteří to potřebují nejvíc.

Proto se domníváme, že právě teď je čas obrátit se na vládu a parlament s jasnými požadavky vyplývajícími z toho, co už nám pandemie ukázala:

1. Ekonomika tu musí být pro lidi, ne lidé pro ekonomiku.
2. Ekologie je základ, ne luxus.
3. Ne každý technologický vývoj je pokrok.
4. „Rovné“ daně způsobují nerovnost.
5. Stát nesmí být vězením pro dlužníky.
6. Místo doprošování o nízké dávky veřejná podpora pro všechny.
7. Zdravotnictví, školství a kultura jsou páteří společnosti.
8. Bydlení je právo.
9. Zbrojní výdaje nejsou nedotknutelnou prioritou.
10. Moc korumpuje, moc bez kontroly omezuje svobodu.
11. I Evropa musí být soudržná a solidární, bez center a periferií.

### **1. Ekonomika tu musí být pro lidi, ne lidé pro ekonomiku.**

České hospodářství se dlouhodobě vyznačuje nízkými mzdami a špatnými pracovními podmínkami, dlouhou pracovní dobou a minimální možností zaměstnanců promlouvat do fungování firem. Část pracujících je vytlačena mimo regulérní pracovní trh nebo pracuje v neplnohodnotných a nejistých poměrech. Obrovský díl zaměstnanci vytvářeného bohatství se hromadí u tuzemských nejbohatších nebo odtéká do zahraničí.

Ekonomika po pandemii proto musí směřovat k většímu podílu občanů a zaměstnanců na vznikajícím bohatství a ke kratší pracovní době. Mzdy a platy musejí být důstojné. Vzniklá situace nesmí být zneužita ke zmrazení minimální mzdy nebo k dalšímu využívání, či dokonce k rozšiřování

práce v tzv. švarcsystému nebo prostřednictvím agentur. Jako systémově důležitá se kvůli pandemii ukazuje práce v oblasti péče, která je většinou špatně ohodnocená a často zneužívaná – to se musí změnit.

Pokud mají firmy v krizi čerpat z veřejných peněz, musí být tato pomoc podmíněna důslednou veřejnou kontrolou jejich činnosti, zaváděním zaměstnaneckého spolurozhodování a vyplácením důstojné mzdy. Dotace firmám, které jsou registrovány v daňových rájích nebo mají dlouhodobě nepřiměřené zisky, jsou nepřijatelné.

## **2. Ekologie je základ, ne luxus.**

Na závažnosti ekologických hrozeb se nic nezměnilo. Rozvrat klimatu emisemi skleníkových plynů, stále drastičtější sucha a vymírání druhů – to jsou jen některé z projevů kolapsu životního prostředí. Může to pro civilizaci vést k ještě horším pohromám, než je současná pandemie.

Proto požadujeme masivní investice do ekologické transformace ekonomiky. Potřebujeme snižovat energetickou náročnost a zahájit přechod k obnovitelným zdrojům energie i odolnému ekologickému zemědělství.

Transformace musí být zároveň sociálně spravedlivá. Náklady nesmějí nést občané ani spotřebitelé, ale především ti, kteří životní prostředí nejvíce zatěžují, nebo na jeho ničení dokonce vydělávají. Transformační náklady je zapotřebí rozdělit spravedlivě i na globální úrovni: vyspělé země mají větší díl odpovědnosti za současný stav, a musejí tedy zaplatit i větší díl ceny za nápravu.

Je třeba hledat taková opatření, která prospějí kvalitě života jednotlivců a společnosti jako celku. Už teď lze zajistit udržitelnou a dostupnou veřejnou dopravu, převést nákladní a maximum osobní dopravy na železnici, vytvořit a prosadit udržitelnou koncepci energetiky a bezodpadového hospodářství.

## **3. Ne každý technologický vývoj je pokrok.**

On-line se teď pracuje, učí, nakupuje i „chodí“ za kulturou – není pochyb, že digitální technologie během karantény pomáhají udržovat společnost v chodu. Pokud si však jejich výhody chceme ponechat i do budoucna, musí dojít k určitým změnám. Ne všechno, co je technicky možné, je také žádoucí a dlouhodobě udržitelné.

Digitální prostor je komerční, takže data o našem pohybu v něm se prodávají jako zboží. Vytváří globální trh, který ruší obvyklé překážky směny a lidské interakce vázané na fyzický prostor. Některé digitální platformy tak mohou ničit města inflačními krátkodobými pronájemy, jiné vytvářet kofonii ze seriózních zpráv a dezinformací nebo přidělovat lidem jednorázové úkoly, a tím z nich dělat digitální nádeníky. V digitálním prostoru o nás o všech rozhodují algoritmy, a to netransparentně a často diskriminačně. Do budoucna přitom půjde o průřezovou technologii, která bude hrát roli ve zdravotnictví i průmyslu.

Jestliže se digitální prostor stává prakticky stejně důležitým jako prostor fyzický, je nepřijatelné, aby byl rozparcelovaný mezi pár velkých nadnárodních korporací. Moc technologických gigantů nad našimi životy musí mít své hranice. Klíčová infrastruktura by měla být podřízena veřejné kontrole. V digitálním prostoru potřebujeme závazná a vymahatelná pravidla, která korporacím nedovolí zneužívat svého postavení či se zbavovat odpověd-

nosti. Nesmíme dopustit, aby technologie umožňovaly obcházení sociálních standardů, posilovaly diskriminaci nebo přispívaly k nepřiměřeným ziskům.

#### **4. „Rovné“ daně způsobují nerovnost.**

Náš daňový systém je nespravedlivý. Největší daňové břemeno nesou zaměstnanci a spotřebitelé ze středních a nižších příjmových skupin, zatímco velké firmy a lidé s obrovskými příjmy a majetky adekvátní daně neplatí, a tak ani nepřijímají svůj díl odpovědnosti za společnost.

Navrhujeme proto, aby se velké firmy a nejvyšší příjmové skupiny podílely na krytí nákladů krize jednorázovým či po určité období pravidelným odvodem. Ve zvýšené míře se to týká finančních institucí. Současně je nutné podpořit daňovými a odvodovými úlevami prokazatelně ohrožené drobné a střední podnikatele.

Daňme více majetek než práci, více zisky firem, zejména těch velkých, a méně práci jednotlivců. Daňme vyšší sazbou ty, kteří mají více – vždyť jejich úspěch by nebyl myslitelný bez práce ostatních ani bez přispění společnosti. Daňme více ty, kteří ničí životní prostředí. Zavedme po pandemii spravedlivé daně i proto, že budou prevencí dalšího posilování vlivu oligarchů.

#### **5. Stát nesmí být vězením pro dlužníky.**

Česko potřebuje rozsáhlou dluhovou amnestii a změnu celého systému půjček a exekucí. Mělo se to udělat už dávno – kvůli pandemii je to zapotřebí ještě naléhavěji.

Je nutné zvrátit stav, kdy lidem nekonečně narůstají dluhy kvůli kličkám ve smlouvách, drastickým pokutám či skrytému růstu RPSN. Zároveň se musí zásadně přehodnotit postavení, role a pravomoci soudních exekutorů. Není důvod, proč by jejich činnost nemohl vykonávat stát.

Lidí, kteří jsou v mnohačetných exekucích, je v ČR přes tři čtvrtě milionu. Většinou už ani nesplácejí své původní dluhy, ale pouze nemravné úroky, smluvní pokuty a náklady na vymáhání. Různé subjekty totiž po léta zneužívaly děr v zákonech a obohacovaly se na úkor lidí s nízkými příjmy. Tuto historickou křivdu lze odčinit jedině tak, že se usnadní oddlužení na bázi splacení jistiny a přiměřeného úroku. Na takové oddlužení by lidé měli dosáhnout v řádu měsíců. Zároveň je nutné zvýšit nezabavitelné minimum na částku, ze které lze důstojně žít.

Jednou pro vždy je zapotřebí zabránit nemorálním praktikám především nebankovních společností, a to tak, že se úročení smluv o půjčkách a jejich příslušenství naváže například na některou ze sazeb vyhlášených ČNB.

#### **6. Místo doprošování o nízké dávky veřejná podpora pro všechny.**

Dosud byl sociální systém vnímán jako záchranná síť pro nejchudší a tzv. neúspěšné, případně jako nástroj k zajištění pouze existenčních potřeb. S takovým pojetím už si ale nevystačíme. Sociální systém musíme posílit a obnovit tak, aby pomáhal jak lidem zasaženým pandemickou krizí, tak zajišťoval společenskou soudržnost i dlouhodobě.

Potřebujeme všeobecně dostupné veřejné služby, které kromě základní jistoty poskytnou i příležitosti k uplatnění a participaci. Mimo zdravotnictví,



zařízení péče o předškolní děti, důchodový systém a onu záchrannou síť je nutné začlenit takové prvky, jako jsou kvalitní bydlení, veřejná doprava nebo zdravá výživa. Formální přístup k politickému rozhodování během voleb je třeba doplnit o skutečně rovný přístup k informacím.

V danou chvíli požadujeme zejména urychlené řešení situace samozivitelů a samozivitelů pomocí zálohovaného výživného a speciálních dávek pro ohrožené rodiny. Musíme zajistit, aby hlavním proudem vzdělávání zůstávalo to veřejné, které bude pro všechny děti skutečně zadarmo – bez výdajů za učební pomůcky, obědy nebo exkurze a výlety. Některé nespravedlnosti potřebujeme napravit i v oblasti důchodů: ženy například nesmějí dopláct na to, že po celý svůj život vykonávají více neplacené nebo přes veškerou jejich důležitost hůře placené práce než muži. Součástí budoucího sociálního systému se musí stát i bezplatná veřejná doprava a bezplatné zajištění základních informačních služeb včetně přístupu k internetu.

## **7. Zdravotnictví, školství a kultura jsou páteří společnosti.**

Pandemie nám připomíná, že zdravotnictví, sociální péče o starší, školství a kultura tvoří páteř společnosti. Ekonomika z nich těží, aniž by do nich odpovídající prostředky vracela zpět (což vyplývá i z mezinárodních srovnání). V těchto odvětvích se také s velkou naléhavostí ukazuje, že podhodnocování práce žen dopadá na celou společnost.

Průběh pandemie v některých zemích ukázal, jak škodlivé je podřizovat zdravotnictví tržnímu principu maximalizace zisků. Jestliže je fungující zdravotnictví základním předpokladem fungující společnosti, musí se na ně vztahovat princip veřejné správy a nesmí být podfinancované. Požadujeme zvýšit výdaje na zdravotnictví, školství a kulturu alespoň na průměr EU.

## **8. Bydlení je právo.**

Celý náš dosavadní přístup k problematice bydlení vyžaduje zásadní revizi. Požadujeme výraznou podporu sociálního i obecně dostupného bydlení a masivní výstavbu státních, obecních a družstevních bytů. Pro překonání krize bude tato investice jednou z rozhodujících. Zároveň je nutné posílit postavení nájemníků – například zákazem řetězení smluv na krátkou dobu určitou.

Potřebujeme důsledně rozlišovat mezi základní funkcí bytového fondu a tržními aktivitami. Fenomén tzv. investičních bytů, který deformuje bytovou situaci především ve větších městech, je třeba striktně regulovat. Byty zkolaudované k bydlení se nesmějí stát předmětem byznysu, jakým je např. krátkodobé pronajímání turistům.

## **9. Zbrojní výdaje nejsou nedotknutelnou prioritou.**

Je třeba radikálně přehodnotit zbrojní výdaje. Pandemická krize připomíná, že globalizovaný svět je vystaven hrozbám, kterým nelze čelit zbraněmi. Měli bychom proto velkou část financí přesměrovat do jiných oblastí. Zbrojní výdaje mají garantovat bezpečnost. Není důvod k tomu vydržovat expanzivní vojenské sbory, natožpak podporovat závody ve zbrojení nebo subvencovat zbrojní průmysl.

## **10. Moc korumpuje, moc bez kontroly omezuje svobodu.**

Společnost nemůže dlouhodobě prospívat, pokud se neubrání sklonům k autoritářství a politickému zneužívání krizí. Rovnováha mezi jejím efektivním řízením a demokratickými principy je velmi křehká a často ji narušují ti, kdo jsou zrovna v mocenských pozicích a kteří usilují o autoritářské ovládnutí společnosti.

V případě jakýchkoli omezení práv, která si situace vyžádá, a také jakéhokoli shromažďování informací o občanech je třeba zaručit silnou demokratickou kontrolu, a především jasné časové omezení daných opatření. Nesmíme normalizovat stav nouze ani z něj odcházet méně svobodní, než jsme do něj vstupovali.

## **11. I Evropa musí být soudržná a solidární, bez center a periferií.**

Evropská unie ztrácí přesvědčivost kvůli ekonomickým nerovnostem, které dlouhodobě toleruje a spoluvytváří. Vnitřní trh plodí problematické jevy, jako jsou cenový dumping nebo likvidace slabší konkurence. K vyrovnávání životního standardu ale dochází příliš pomalu, pokud vůbec.

K jedné z periferií EU patří také středovýchodní Evropa. Musíme najít cestu, jak tyto nerovnosti artikulovat. Měli bychom přitom být solidární s jižní periferií EU, která byla tvrdě zasažena jak minulou ekonomickou, tak současnou pandemickou krizí. Musíme přicházet s řešeními ve prospěch všech. Naše nízké mzdy západoevropští zaměstnanci oprávněně vnímají jako dumping. To posiluje vzájemnou nevraživost, která vyhovuje jedině velkému kapitálu.

Požadujeme návrat k debatě o skutečné evropské minimální mzdě jako jednom z dosud chybějících prvků evropské integrace. Dosud navrhované stanovení této minimální mzdy jako určitého podílu národního mediánového příjmu pouze upevňuje existující nerovnosti.

Zároveň je třeba odmítnout další zdroje evropských nerovností. Např. velmi rozdílná zaměstnanecká práva nebo soupeření jednotlivých zemí v tom, která nabídne firmám nižší daně, což vede k dumpingu a škodlivým daňovým optimalizacím. Musíme přestat tolerovat evropské daňové ráje.

Podobné nespravedlnosti v Evropě nelze dále trpět. Evropská unie však musí o spravedlivé vyrovnávání rozdílů usilovat i za svými hranicemi. Má totiž odpovědnost také vůči méně bohatým a zranitelnějším regionům světa, k jejichž nelehké situaci evropské firmy a spotřebitelé nezřídka přímo či nepřímo přispívají.

## LIKE EUROPE, THE LEFT GROWS WITH ITS READINESS FOR INTERNATIONAL DIALOGUE

---

As a rule, everyday political thinking remains closed behind national borders. Language barrier is the limit, but with it goes the need to grasp the political life and facts of the given country. Translating the declaration *There Is No Immunity without Solidarity* into English, French, Spanish and German is an attempt to capture for the international readership a single snapshot of non-partisan thinking about the form of social justice as it emerged during the coronavirus crisis in 2020.

The authors of the declaration *There Is No Immunity without Solidarity* belong, without further specification, to the Czech left – the Social Democratic Party and its attached educational organizations, more radically defined civic organizations and initiatives, the environmental movement and academia.

In the Czech context and abroad, the most famous signatories include former European Commissioner and former Czech Prime Minister Vladimír Špidla. However, the names of philosopher Pavel Barša, historian Jan Tesař, political scientists Anna Durnová, Ondřej Slačálek and Kateřina Smejkalová, journalist Jakub Patočka or writer Alena Wagnerová are also well known in international academic and political circles. These names at the least may be sought by foreign readers if they wish to start discovering the nooks and crannies of public debates on the Czech left.

The text is an apparent consensus of a broader spectrum of the Czech left; it includes routine leftist demands of a solidaristic welfare state, progressive taxation and housing rights along with a demand to reduce arms spending – not so conflict-free in the Czech left mainstream – or a demand of a strong European Union able to promote a minimum wage that would actually eliminate inequalities between individual European countries. Placing ecology in the second place of the declaration's requests is also not a self-evident accent in the Czech left-wing politics.

It is true for the Czech left in 2020 that it widely adopts foreign impulses, in terms of political programme and think-tank structures as well as civic initiatives, and it participates in international cooperation. The limit remains the lack of daily presence in an intellectual and political debate of at least neighbouring countries and the tools to conduct this debate continuously.

As for the current debates in the Czech context, in addition to the one triggered by the publication of the declaration *There Is No Immunity without Solidarity*, there is a debate in various periodicals on the statism and conservatism of the left, provoked by a translation of a political essay 'The Mysteries of the Left' by a French philosopher Jean-Claude Michéa, and a debate in *Listy*, originally an exile monthly, about a rather general theoretical-political grounds of the Czech left-wing politics.

Of course, we are available for closer cooperation for all those interested in gaining closer insight into the political and theoretical life of the Czech Left.

Masaryk Democratic Academy

## THERE IS NO IMMUNITY WITHOUT SOLIDARITY

---

The pandemic clearly shows the need for and power of social solidarity. Without a functioning public health system, we would not be able to face it. Closed schools and limited culture, too, now strongly remind us how important they are to society. However, small and large companies are now also asking for public support and guarantees.

The crisis caused by the pandemic thus refutes the wisdom, repeated for decades, that “there is no society, only individuals and their families”. On the contrary, we need strong interpersonal ties and a sense of responsibility for others, and not just relatives and friends. As it is evidenced by those who are sewing face masks for others or doing groceries for at-risk elderly in their neighbourhood.

Huge rescue programmes from public budgets are being introduced and more are to follow. At the same time, some are inclining to go against a fair solution to the crisis. Efforts to strengthen the position of already powerful economic and political players, who see the current situation as an opportunity to attack social cohesion and fair redistribution, are also not unique. These tendencies include attempts to prevent a solution to the climate crisis, attacks on nonprofit organizations or calls to halt the growth of minimum wage.

However, every crisis is also an opportunity for positive change. The current one shows that the immunity of us all, individuals and society as a whole, is not possible without a sense of belonging. The state and the government, too, must thus follow the example of the broad public and their spontaneous activities for the benefit of others who need it the most.

That is why we believe that now is the time to turn to the government and parliament with clear demands stemming from what the pandemic has already shown us:

1. The economy must be there for the people, not the people for the economy.
2. Ecology is the essence, not a luxury.
3. Not every technological development means progress.
4. Flat tax causes inequality.
5. The state must not be a debtors' prison.
6. Instead of begging for low benefits, public support for all.
7. Healthcare, education and culture are the backbone of society.
8. Housing is a right.
9. Arms spending is not an inviolable priority.
10. Power corrupts, power without control restricts freedom.
11. Europe must also be cohesive and in solidarity, without centres and peripheries.

### **1. The economy must be there for the people, not the people for the economy.**

The Czech economy has long been characterized by low wages and poor working conditions, long working hours and minimal opportunities for employees to speak to the workings of companies. Some workers are pushed out of the regular labour market or work in inappropriate and

precarious conditions. A huge part of the wealth created by the employees is accumulated by the country's richest or is drained abroad.

The post-pandemic economy must therefore move towards shorter working hours and a greater share of citizens and employees in the wealth created. Wages and salaries must be decent. The situation must not be misused to freeze the minimum wage, or to further use or even expand positions in false self-employment or contract work. The pandemic has proven the work in the care sector to be systemically important, although it is usually poorly remunerated and often unappreciated – this must change.

If companies in crisis are to draw on public money, this assistance must be conditional upon rigorous public scrutiny of their activities, the introduction of employee co-decision and the payment of a decent wage. Subsidies to companies that are registered in tax havens or have long-term disproportionate profits are unacceptable.

## **2. Ecology is the essence, not a luxury.**

Nothing has changed about the severity of environmental threats. Climate disruption by greenhouse gas emissions, increasingly drastic droughts and species extinctions are just some of the signs of environmental collapse. This can lead to even worse disasters for civilization than the current pandemic. That is why we demand massive investments in the ecological transformation of the economy. We need to reduce energy intensity and start the transition to renewable energy sources and resilient organic farming.

At the same time, the transformation must be socially just. The costs must not be borne by citizens or consumers, but above all by those who burden the environment the most or even make a living from destroying it. Transformational costs need to be shared fairly and globally: developed countries have a greater share of responsibility for the current situation, and therefore have to pay a greater share of the price for rectification.

It is necessary to look for measures that will benefit the quality of life of individuals and society as a whole. It is already possible to ensure sustainable and accessible public transport, to transfer freight and the majority of passenger transport to rail, to create and enforce a sustainable concept of energy and waste-free management.

## **3. Not every technological development means progress.**

People now work, learn, shop and get their culture online – there is no doubt that digital technology helps keep society running during quarantine. However, if we want to keep its benefits in the future, certain changes must take place. Not everything that is technically possible is also desirable and sustainable in the long run.

The digital space is commercial, so the data about our movement there is sold as a commodity. It creates a global market which abolishes usual obstacles of exchange and human interaction bound to physical space. Some digital platforms can thus destroy cities with inflationary short-term rentals, yet others may create a cacophony of serious news and misinformation, or yet assign one-off tasks to people, turning them into digital day labourers. In the digital space, all of us are controlled by algorithms, in a non-transparent and often discriminatory way. In the future, it will be

cross-sectional technology that will play a role in healthcare and industry. If digital space becomes virtually as important as physical space, it is unacceptable for it to be divided among a few large multinational corporations. The power of technology giants over our lives must have its limits. Key infrastructure should be subject to public scrutiny. In the digital space, we need binding and enforceable rules that prevent corporations from abusing their position or relinquishing responsibility. We must not allow technology to circumvent social standards, reinforce discrimination or contribute to disproportionate profits.

#### **4. Flat tax causes inequality.**

Our tax system is unfair. The biggest tax burden lies with middle- and lower-income workers and consumers, while large companies and people with huge incomes and assets do not pay adequate taxes and thus do not accept their share of responsibility for society.

We therefore propose that large companies and the highest income groups should participate in covering the costs of the crisis with a one-off or, for a certain period, regular payment. To a greater extent, this applies to financial institutions. At the same time, it is necessary to support small and medium-sized enterprises at provable risk by tax and levy reliefs.

Let's tax wealth rather than labour; profits of companies, especially large ones, rather than work of individuals. Let's tax at a higher rate those who have more – after all, their success would not be conceivable without the work of others or without the society's contribution. Let's tax more those who destroy the environment. Let's introduce fair taxes after the pandemic, also because they will prevent further strengthening of the influence of the oligarchs.

#### **5. The state must not be a debtors' prison.**

Czechia needs an extensive debt amnesty and a change in the entire system of loans and distraints. It should have been done a long time ago; due to the pandemic, it is even more urgent.

It is necessary to reverse the situation where people see their debts increase indefinitely due to loopholes in contracts, drastic fines or hidden growth of the APR. At the same time, the position, roles and powers of bailiffs must be fundamentally reconsidered. There is no reason why the state could not carry out their activities.

There are over 750,000 people with numerous distraints in the Czech Republic. In most cases, they no longer pay their original debts, but only obscene interest, contractual penalties and recovery costs. For years, various entities have been abusing loopholes in the law and enriching themselves at the expense of low-income people. This historical injustice can only be redressed by facilitating debt relief based on the repayment of principal and reasonable interest. People should be able to reach such debt relief in a matter of months. At the same time, it is necessary to increase the unseizable minimum to the amount from which one can live with dignity.

Once and for all, it is necessary to prevent immoral practices, especially of non-banking companies, by linking interest calculation in loan agreements and their attachments to, for instance, one of the rates announced by the Czech National Bank.

## **6. Instead of begging for low benefits, public support for all.**

So far, the welfare system has been perceived as a safety net for the poorest and the so-called unsuccessful, or as a tool to provide subsistence only. But such a concept will no longer suffice. We need to strengthen and restore the welfare system so that it helps the people affected by the pandemic crisis and also ensures social cohesion in the long term.

We need universally available public services which, in addition to basic security, also provide opportunities for employment and participation. In addition to healthcare, pre-school childcare facilities, the pension system and the proverbial safety net, features such as quality housing, public transport or healthy diet need to be integrated. Formal access to political decision-making during elections needs to be complemented by truly equal access to information.

At the moment, we are demanding, in particular, an expedited solution to the situation of single parents by the means of state-guaranteed maintenance and special benefits for vulnerable families. We need to ensure that the mainstream education remains public and truly free for all children: cost-free teaching materials, lunches or excursions and trips. We also need to rectify some injustices in the area of pensions: for instance, women must not suffer the consequence of having done more unpaid work or (despite all its importance) lower paid work than men for their whole lives. The future welfare system must also include free public transport and the free provision of basic information services, including internet access.

## **7. Healthcare, education and culture are the backbone of society.**

The pandemic reminds us that healthcare, social care for the elderly, education and culture are the backbone of society. The economy benefits from them without putting back the corresponding resources (which also follows from international comparisons). The sectors are also proving with great urgency that the underestimation of women's work affects society as a whole.

The course of the pandemic in some countries has shown how harmful it is to subject healthcare to the market principle of profit maximization. If a functioning healthcare system is a basic precondition for a functioning society, it must be subject to the principle of public governance and must not be underfunded. We demand an increase in spending on health, education and culture, at least to the EU average.

## **8. Housing is a right.**

Our entire existing approach to housing requires a fundamental revision. We demand strong support for social and generally affordable housing and massive construction of state, municipal and cooperative housing. This investment will be crucial for overcoming the crisis. At the same time, it is necessary to strengthen the position of tenants; for example, by banning the succession of short-term contracts.

We need to be distinguishing between the basic function of the housing stock and market activities. The existence of the so-called investment property, which distorts the housing situation, especially in larger cities, needs to be strictly regulated. Flats intended for housing shall not become a matter of business, such as short-term rentals for tourists.

## **9. Arms spending is not an inviolable priority.**

Arms spending needs to be radically reconsidered. The pandemic crisis reminds us that the globalized world is exposed to threats that cannot be countered by weapons. We should therefore redirect a large part of funding to other areas. Arms spending should guarantee security. There is no reason to maintain expansionist military corps, let alone support arms race or subsidize the arms industry.

## **10. Power corrupts, power without control restricts freedom.**

Society cannot prosper in the long run if it does not resist tendencies towards authoritarianism and political misuse of crises. The balance between effective governance and democratic principles is very fragile and is often distorted by those who are in positions of power and who aim towards authoritarian control of society.

In the event of any rights restrictions required by the situation as well as any collection of information on citizens, strong democratic control must be ensured, and, above all, a clear time limit on the measures must be set. We must not normalize a state of emergency or leave it less free than we entered it.

## **11. Europe too must be cohesive and in solidarity, without centres and peripheries.**

The European Union is losing its credibility due to economic inequalities which it has long tolerated and helped create. The internal market brings about questionable phenomena, such as price dumping or the elimination of weaker competition. On the other hand, the standards of living are converging too slow, if at all.

Central-Eastern Europe is one of the EU's peripheries. We need to find a way to articulate these inequalities. At the same time, we should stay in solidarity with the EU's southern periphery, which has been hit hard by both the past economic crisis and the current pandemic crisis. We must come up with solutions for the benefit of all. Our low wages are rightly perceived by Western European employees as dumping. This reinforces mutual animosity, which is convenient only for big capital.

We demand a return to the debate on a real European minimum wage as one of the still missing features of the European integration. The proposed setting of this minimum wage as a share of national median income only reinforces existing inequalities.

At once, other sources of European inequality must be rejected. For instance, very dissimilar workers' rights or competition between countries to offer companies lower taxes, leading to dumping and harmful tax optimizations. We must stop tolerating European tax havens.

Such injustices in Europe can no longer be sustained. However, the European Union must strive for a fair settlement of disparities beyond its borders. It also has a responsibility to the less wealthy and more vulnerable regions of the world, to whose difficult situation European companies and consumers often contribute directly or indirectly.



## LA GAUCHE COMME L'EUROPE DÉVELOPPENT LES POSSIBILITÉS D'UN DIALOGUE INTERNATIONAL

---

Au quotidien, la réflexion politique reste généralement prisonnière des frontières nationales. La langue en elle-même constitue une barrière, tout comme le besoin de maîtriser un langage qui rassemble les traits culturels de chaque État. Dans ce cadre, traduire en anglais, en français, en espagnol et en allemand la déclaration intitulée *Pas d'immunité sans solidarité* constitue une tentative de présenter à un public international un état des lieux de la réflexion indépendante à propos de la justice sociale, telle qu'elle a émergé pendant la crise due au coronavirus en 2020.

Sans entrer dans les détails, les auteurs de *Pas d'immunité sans solidarité* forment un groupe de femmes et d'hommes issus de la gauche tchèque, notamment du parti social-démocrate (ČSSD) et des organismes liés à l'éducation qui en dépendent, mais aussi d'ONG engagées de façon radicale, de mouvements écologistes et du milieu universitaire.

Parmi les signataires du document les plus reconnus sur le plan international, figure notamment Vladimír Špidla, ex-commissaire européen et ex-premier ministre de la République tchèque. On citera également le philosophe Pavel Barša, l'historien Jan Tesař, les politologues Anna Durnová, Ondřej Slačálek et Kateřina Smejkalová, le journaliste Jakub Patočka ainsi que l'auteure Alena Wagnerová, dont les noms résonnent dans le contexte politique et théorique international. Ce sont les premières personnalités au sujet desquelles tout lecteur étranger désireux de mieux connaître les dessous du débat d'idées de la gauche tchèque actuelle devrait chercher à s'informer.

Comme nous le verrons, le texte lui-même est un consensus rassemblant un large spectre de la gauche tchèque. Il intègre les revendications habituelles concernant la protection sociale et la solidarité, l'impôt progressif et le droit au logement, mais aussi une réduction du budget consacré aux dépenses militaires, un point qui n'est pas sans soulever de conflit au sein du courant principal de la gauche tchèque, ou encore la nécessité d'une Union européenne plus forte, capable entre autres d'instaurer un salaire minimum qui permettrait d'effacer réellement les inégalités entre les différents pays membres. Le fait que l'écologie figure en deuxième position parmi les revendications formulées dans cette déclaration, n'a rien d'évident non plus dans le contexte politique de la gauche tchèque.

En 2020, cette dernière s'efforce de prendre largement en compte les tendances mondiales, tant en ce qui concerne son programme politique et ses think-tanks que dans le domaine des initiatives citoyennes, et d'entretenir activement une collaboration internationale. Cependant, on notera que le cadre quotidien constitué par le débat politique et intellectuel local et celui des pays voisins ainsi que les outils nécessaires à la poursuite de ce débat restent pour elle des freins.

En ce qui concerne les débats actuels dans le contexte tchèque, hormis celui suscité par la publication du manifeste *Pas d'immunité sans solidarité*, trouve place actuellement dans les pages de divers périodiques un débat sur l'étatisme et le conservatisme de la gauche qui fait suite à la traduction de l'essai *Les Mystères de la gauche* du philosophe français Jean-Claude Michéa, ainsi qu'un autre débat relatif aux fondements théoriques et politiques des politiques de gauche dans le contexte tchèque dans les pages de la revue *Listy*, fondée par des exilés tchécoslovaques.

Nous nous tenons évidemment à la disposition de toute personne intéressée par le fonctionnement théorique et politique de la gauche tchèque pour une éventuelle collaboration.

*L'Académie Masaryk pour la Démocratie*

La pandémie actuelle met en évidence la force et la nécessité de la solidarité sociale. Nous ne pourrions y faire face sans un système de santé public performant. Les écoles fermées et la culture confinée nous rappellent également à quel point elles sont importantes pour notre société. Quant aux entreprises, petites et grandes, elles sont nombreuses à demander actuellement de l'aide et des garanties de la part de l'État.

Ainsi, la crise provoquée par la pandémie remet en cause un slogan que l'on nous répète depuis des décennies: "Il n'y a pas de société, il n'y a que des individus et leurs familles". Car c'est bien le contraire dont nous avons besoin: des liens forts entre les personnes, un sentiment de responsabilité de chacun envers tous, et pas seulement envers ses proches et ses amis. C'est ce dont font preuve, par exemple, les personnes qui cousent des masques en tissu pour d'autres, ou celles qui font les courses pour les seniors et les personnes à risque de leur voisinage.

De gigantesques programmes de relance sont mis en place sur les deniers publics, et d'autres sont en préparation. Mais on voit également apparaître des tendances qui vont à l'encontre d'une juste résolution de la crise. Les tentatives pour renforcer des acteurs économiques et politiques déjà extrêmement puissants et qui entendent profiter de la situation actuelle pour s'en prendre à la cohésion sociale et à une juste redistribution des richesses, ne sont pas rares. On perçoit également des volontés d'empêcher de remédier à la crise climatique que nous traversons, des coups portés contre les ONG ainsi que des appels à geler l'augmentation du salaire minimum.

Mais toute crise est aussi l'occasion de changements en bien. Celle que nous connaissons aujourd'hui nous montre que l'immunité de tous, des individus comme de la société dans son ensemble, est impossible sans solidarité. Par conséquent, l'État et le gouvernement se doivent de suivre l'exemple donné par le grand public, notamment celui de son activité spontanée en faveur de ceux qui sont le plus dans le besoin.

C'est pourquoi nous pensons qu'il est grand temps de nous adresser au gouvernement et au Parlement avec des revendications claires tirées des leçons de la pandémie actuelle:

1. L'économie doit être au service des gens, et non le contraire.
2. L'écologie n'est pas un luxe mais un besoin essentiel.
3. Toute innovation technologique n'est pas nécessairement un progrès.
4. L'impôt à taux unique, dit "équitable", ne permet d'atteindre aucune équité.
5. L'État ne doit pas être une prison pour les personnes endettées.
6. Plutôt que de devoir supplier pour obtenir des allocations réduites, instaurons une aide publique accessible à tous.
7. La santé, l'éducation et la culture constituent la colonne vertébrale de notre société.
8. Le logement est un droit.
9. Les dépenses militaires ne sont pas une priorité absolue.
10. Le pouvoir corrompt, un pouvoir incontrôlé limite les libertés.
11. L'Europe aussi se doit d'être unie et solidaire, sans centres et périphéries.

## **1. L'économie doit être au service des gens, et non le contraire.**

Sur le long terme, l'économie tchèque se caractérise par un niveau de salaires bas, de mauvaises conditions de travail, une durée de travail particulièrement longue et des possibilités très réduites pour les employés d'intervenir dans le fonctionnement de leur entreprise. Une partie des travailleurs est reléguée hors du marché du travail contrôlé ou travaille dans des conditions incertaines et précaires. Une immense partie des employés crée une richesse accaparée par les quelques personnes les plus riches du pays, ou part à l'étranger.

C'est pourquoi, une fois la pandémie terminée, l'économie devra être réorientée vers une plus grande participation des citoyens et des employés à la création de richesses et vers une réduction du temps de travail. Les salaires devront atteindre un seuil de dignité. La situation engendrée par la crise ne doit pas être exploitée pour geler le salaire minimum ou casser le code du travail, voire pour privilégier le travail des "faux indépendants" ou le travail précaire via des agences. Le travail réalisé dans les domaines des soins hospitaliers et sociaux en général, qui s'est avéré crucial d'un point de vue structurel pendant la pandémie, est généralement mal considéré et souvent exploité. Il faut que cela change.

Si, en temps de crise, les entreprises doivent se nourrir de l'argent public, ces aides doivent être soumises à un contrôle public systématique de leurs activités, à l'instauration d'une intervention systématique des employés dans le processus de prise de décision et au versement de salaires décents. L'octroi d'aides aux entreprises dont le siège fiscal se trouve dans des paradis fiscaux ou qui dégagent sur une longue durée des profits disproportionnés, est inacceptable.

## **2. L'écologie n'est pas un luxe mais un besoin essentiel.**

Rien n'a changé dans la gravité des menaces écologiques qui pèsent sur nous. Le bouleversement du climat mondial en raison des émissions de gaz à effet de serre, des sécheresses et de canicules de plus en plus fréquentes, et le déclin de la biodiversité ne sont que quelques-unes des manifestations de l'effondrement actuel de notre environnement. Cet effondrement peut être la cause de fléaux bien pires pour notre civilisation que la pandémie actuelle.

C'est pourquoi nous exigeons des investissements massifs dans la transition écologique de notre économie. Il nous faut réduire notre consommation énergétique et mettre en place la transition vers des sources d'énergie renouvelables et une agriculture durable.

Cette transformation doit s'accompagner d'une plus grande justice sociale. Son coût ne doit pas être supporté par les citoyens et les consommateurs, mais d'abord par ceux qui sont les principaux responsables de la dévastation de notre environnement, voire qui s'enrichissent purement et simplement grâce à elle. Son coût doit aussi être réparti équitablement d'un point de vue global: les pays les plus développés ont une plus grande part de responsabilité dans la situation actuelle et doivent donc prendre à leur charge une part plus importante des dépenses nécessaires pour y remédier.

Il convient d'instaurer des mesures bénéfiques aussi bien pour la qualité de vie des individus que pour celle de la société dans son ensemble. Dès à présent, nous pouvons instaurer un système de transports en commun

durable et accessible, transférer le transport de marchandises et le maximum de transports individuels sur le réseau ferroviaire, créer et promouvoir un approvisionnement durable en énergie et une économie sans déchets.

### **3. Toute innovation technologique n'est pas nécessairement un progrès.**

Ces derniers temps, nous travaillons en ligne, enseignons en ligne, achetons en ligne et "sortons" même en ligne pour nous cultiver. Il ne fait aucun doute qu'en temps de confinement, les technologies numériques favorisent le bon fonctionnement de la société. Mais si nous voulons que ses avantages perdurent, certains changements sont nécessaires. Tout ce que la technologie permet de réaliser n'est ni forcément souhaitable, ni forcément soutenable à long terme.

L'espace numérique est un espace commercial où les données concernant nos mouvements s'échangent comme des marchandises. Elles constituent un marché mondial qui bouleverse les obstacles traditionnels s'opposant aux échanges et aux interactions humaines conditionnées par l'espace physique. Certaines plateformes numériques peuvent ainsi saccager des villes du fait de la multiplication incontrôlée des locations à court terme, d'autres créer une cacophonie dans laquelle se mélangent informations sérieuses et désinformation, ou encore attribuer à des personnes des tâches ponctuelles, faisant de celles-ci des journaliers du numérique. Dans cet espace numérique, toutes les décisions à notre sujet sont prises par des algorithmes, de façon opaque et souvent discriminatoire. Il s'agira pourtant à l'avenir d'une technologie omniprésente qui jouera un rôle dans les domaines aussi bien de la santé que de l'industrie.

Si l'espace numérique devient aussi important, dans les faits, que l'espace physique, il est inacceptable qu'il soit accaparé par quelques grandes multinationales. Le pouvoir exercé sur nos vies par les géants de la technologie doit donc avoir ses limites. Les infrastructures clés doivent être soumises à un contrôle public. Dans cet espace numérique, nous avons besoin de règles fortes et contraignantes qui empêchent les corporations de profiter de leur position ou de ne pas assumer leur responsabilité. Nous ne pouvons pas permettre que la technologie aboutisse à une régression du niveau de vie moyen, à un renforcement des discriminations ou à des profits disproportionnés.

### **4. L'impôt à taux unique, dit "équitable", ne permet d'atteindre aucune équité.**

Notre système fiscal est inique. La charge fiscale principale repose sur les employés et les consommateurs aux revenus moyens et bas, tandis que les grandes entreprises et les personnes aux revenus les plus élevés et au patrimoine important ne payent pas d'impôts appropriés. Ils refusent ainsi d'assumer leur part de responsabilité vis-à-vis de la société.

Nous proposons que les grandes entreprises et les catégories de personnes aux revenus les plus élevés contribuent à la prise en charge des frais liés à la crise actuelle en s'acquittant d'une contribution ponctuelle ou renouvelable pendant une période donnée. Ceci concerne tout particulièrement

les établissements bancaires et financiers. Dans le contexte actuel, il est nécessaire de soutenir les PME, dont l'activité est clairement menacée, par le biais de crédits d'impôts et d'une réduction des charges.

Nous devons imposer davantage le patrimoine que le travail, davantage les profits des entreprises, surtout des grandes, que le travail des personnes. Nous devons imposer des taux plus élevés à ceux dont la richesse est plus grande: leur succès serait impossible sans le travail des autres et sans la contribution de la société dans son ensemble. Nous devons imposer davantage tous ceux qui détruisent l'environnement. Après la pandémie, nous devons instaurer une imposition plus équitable, ne serait-ce que pour empêcher les oligarques de renforcer leur pouvoir.

## **5. L'État ne doit pas être une prison pour les personnes endettées.**

La République tchèque a besoin d'un effacement général des dettes personnelles et d'une transformation en profondeur du système de prêts et de saisies. Cela devrait être le cas depuis longtemps déjà, et la pandémie n'a fait que rendre cette mesure plus urgente que jamais.

Il faut faire en sorte que cesse la situation actuelle, dans laquelle l'endettement des individus croît indéfiniment à cause de clauses spéculatives dissimulées dans les contrats, d'amendes trop élevées ou de l'augmentation cachée du taux annualisé effectif global. Il convient également de revoir entièrement le statut, le rôle et les compétences juridiques des sociétés de recouvrement. Il n'y a aucune raison que leurs fonctions ne puissent pas être assurées par l'État.

En République tchèque, plus de 750 000 personnes sont confrontées à des saisies multiples. La plupart ne seront pas en mesure de rembourser leurs dettes initiales, mais seulement les intérêts, les sanctions et les frais de saisie qui sont absolument immoraux. Depuis quelques années, de nombreuses sociétés exploitent en effet certains flous juridiques pour s'enrichir au détriment de personnes n'ayant que de faibles revenus. Il n'existe qu'une seule manière de régler ce problème: faciliter un désendettement basé sur le remboursement de la somme de départ et des intérêts proportionnés. Ce type de désendettement permettrait à la plupart des débiteurs de solder leurs comptes en quelques mois. Il est également nécessaire d'augmenter le minimum insaisissable à hauteur d'un montant permettant de vivre dignement.

Il faut interdire, une fois pour toutes, les pratiques immorales de certains organismes financiers non bancaires par exemple en faisant dépendre les taux d'intérêts appliqués dans les contrats de prêt et les produits annexes de l'évolution d'un des cours annoncés par la Banque nationale tchèque.

## **6. Plutôt que de supplier pour obtenir de faibles allocations, instaurons une aide publique pour tous.**

Jusqu'à présent, le système de protection sociale est considéré comme un filet de sécurité pour les plus pauvres et pour les personnes socialement "défavorisées", et parfois aussi comme un instrument permettant d'assurer les besoins essentiels. Mais cette conception est insuffisante. Le système de sécurité sociale doit être renforcé et rénové de façon à ce qu'il permette d'aider les personnes touchées par la crise actuelle, mais aussi de garantir une cohésion sociale sur le long terme.

Nous avons besoin de services publics accessibles à tous, qui permettent d'assurer les besoins de base de chacun, mais aussi l'intégration et le bien-être de tous. À côté de la santé publique, des établissements d'accueil pour les enfants en âge préscolaire, d'une caisse de retraite et du "filet de sécurité" évoqué plus haut, il faut impérativement développer certains aspects de la vie sociale tels qu'un logement de qualité, des transports en commun fonctionnels ou encore une alimentation saine. Une participation symbolique à la prise des décisions politiques en période de consultation électorale devrait s'accompagner d'un accès réel et égalitaire à l'information.

En l'état actuel des choses, nous exigeons notamment que soit résolue la situation des mères et des pères célibataires par le biais de pensions alimentaires financées par des cotisations et des allocations spéciales pour les familles menacées de pauvreté. Nous devons faire en sorte que le système éducatif principal reste public et réellement gratuit pour tous, sans frais destinés à couvrir les achats de fournitures et de manuels, le financement des repas, des sorties ou des excursions. Certaines inégalités doivent également disparaître dans le domaine des retraites: par exemple, les femmes ne devraient pas être pénalisées pour avoir effectué pendant leur vie davantage de travail non rémunéré ou moins bien payé, malgré toute son importance, que les hommes. Le futur système de sécurité sociale devrait également garantir un système de transports en commun gratuit ainsi qu'un accès gratuit aux services d'informations de base, y compris l'accès à Internet.

## **7. La santé, l'éducation et la culture sont la colonne vertébrale de notre société.**

La pandémie actuelle nous rappelle que la santé publique, les soins destinés aux seniors, l'éducation et la culture constituent la colonne vertébrale de notre société. L'économie tire de ces domaines des bénéfices sans y investir de sommes équivalentes en retour (le constat vaut y compris après comparaison avec d'autres pays). Dans ces secteurs, on constate également de façon très nette dans quelle mesure le fait que le travail des femmes soit sous-estimé, a un impact négatif sur le fonctionnement de l'ensemble de la société.

Dans certains pays, l'évolution de la pandémie a montré que soumettre le système de santé publique aux lois du marché et du profit maximal était néfaste. Si on considère qu'un système de santé publique efficace est une condition nécessaire au bon fonctionnement de la société, celui-ci doit être soumis au principe de la gestion publique, et ne pas être sous-financé. Nous exigeons que les dépenses effectuées dans le système de santé, le système éducatif et la culture soient révisées à la hausse de manière à atteindre un niveau au moins équivalent à celui de la moyenne européenne.

## **8. Le logement est un droit.**

Notre approche de la question du logement doit être entièrement repensée. Nous exigeons que des mesures fortes soient mises en place de manière à ce que les logements sociaux et le logement en général soient accessibles à un plus grand nombre, et nous demandons la création massive

d'immeubles gérés par l'Etat, les collectivités locales et les groupements de copropriétaires. Une fois la crise passée, ce type d'investissements de l'État sera particulièrement décisif. Il convient également de renforcer le statut des locataires, par exemple en interdisant l'enchaînement de contrats de location de courte durée.

Il faut impérativement distinguer la fonction première du parc de logements et les activités commerciales. Le phénomène des appartements dits d' "investissement", qui contribue à dégrader la situation du logement, notamment dans les grandes agglomérations, doit être strictement encadré. Les appartements conçus pour être habités, ne devraient pas faire l'objet d'activités commerciales, comme par exemple leur location sur de courtes périodes à des touristes.

## **9. Les dépenses militaires ne sont pas une priorité absolue.**

Il faut entièrement repenser le budget consacré aux dépenses militaires. La crise actuelle nous rappelle combien notre monde globalisé doit faire face à des menaces face auxquelles il est impossible de lutter avec des armes. C'est pourquoi nous devrions rediriger une large partie de ce budget vers d'autres secteurs. Les dépenses militaires sont censées garantir notre sécurité. Cette sécurité n'implique pas d'entretenir un contingent en augmentation constante, et encore moins de subventionner l'industrie de l'armement.

## **10. Le pouvoir corromp, un pouvoir incontrôlé limite les libertés.**

Une société ne peut pas prospérer sur le long terme si elle ne se défend pas contre les tendances autoritaires et contre le détournement politique de la crise. L'équilibre entre une gestion efficace de cette dernière et le respect des principes démocratiques est particulièrement fragile, et souvent bouleversé par des individus qui sont en situation de force et tentent d'imposer un pouvoir autoritaire sur la société dans son ensemble.

Quelles que soient les restrictions des libertés imposées par la situation et la quantité d'informations rassemblées à propos des citoyens, il est nécessaire de garantir un contrôle démocratique fort et de limiter clairement dans le temps les mesures prises. Nous ne pouvons pas pérenniser l'état d'urgence, pas plus que nous ne pouvons le quitter en étant moins libres que lorsque nous y sommes entrés.

## **11. L'Europe aussi se doit d'être unie et solidaire, sans centre et périphéries.**

À cause des inégalités économiques qu'elle tolère depuis longtemps et contribue même à faire croître, l'Union européenne perd de sa force de persuasion. Le marché commun engendre des phénomènes problématiques comme le dumping des prix ou la liquidation d'une concurrence trop faible. Parallèlement, le rééquilibrage des niveaux de vie dans les différents pays est un processus trop lent, voire inexistant.

L'Europe centrale et orientale fait partie des zones périphériques de l'UE. Nous devons trouver le moyen d'articuler ces inégalités. Parallèlement, nous devrions faire preuve de solidarité avec la périphérie du sud de l'UE,



qui a été durement frappée d'un point de vue économique tant par le passé que lors de la crise actuelle. Il nous appartient de proposer des solutions bénéfiques pour tous. Les salariés d'Europe occidentale considèrent à juste titre que nos bas salaires constituent une forme de dumping qui renforce les ressentiments mutuels dont profite le grand capital.

Nous considérons le retour à un débat sur un véritable salaire minimum européen comme un des points clés devant être débattus dans le cadre de l'intégration européenne. La proposition qui a été faite de déterminer le montant de ce salaire minimum à partir du montant du salaire médian national ne ferait que confirmer l'existence d'inégalités.

Parallèlement, il convient également de refuser d'autres sources d'inégalités au niveau européen, comme les variations notables dans le code du travail ou la concurrence entre les pays membres pour proposer à leurs entreprises la fiscalité la plus avantageuse possible, ce qui conduit à un dumping fiscal et à des pratiques fiscales néfastes. Nous devons cesser de tolérer l'existence de paradis fiscaux au sein de l'Union.

L'existence de telles disparités dans l'UE n'est plus supportable. Mais l'Union doit également s'efforcer de corriger les inégalités hors de ses frontières. Elle porte aussi une responsabilité, en effet, envers les pays moins riches et plus fragiles du monde. Directement ou indirectement, les entreprises comme les consommateurs européens contribuent eux aussi à leur situation délicate.

## TANTO LA IZQUIERDA COMO EUROPA CRECEN CON LA PREPARACIÓN HACIA UN DIÁLOGO INTERNACIONAL

---

El pensamiento político diario permanece por regla general cerrado dentro de las fronteras nacionales. El límite es la barrera idiomática, pero junto con ella también la falta del conocimiento cultural sobre los países. Traducir la declaración *Sin solidaridad no hay inmunidad* al inglés, francés, español y alemán es un intento de captar para el público internacional una imagen del pensamiento no partidista sobre la justicia social, que se originó durante la crisis del coronavirus en el año 2020.

Los autores de la declaración *Sin solidaridad no hay inmunidad* es un grupo de autoras y autores del espectro de la izquierda checa- del partido socialdemócrata y de sus organizaciones aliadas educativas, de varias organizaciones ciudadanas más radicales, de iniciativas y movimientos ecologistas así como del sector académico.

Y en la escena política checa pertenece entre los más conocidos firmantes del documento el antiguo comisario europeo y antiguo primer ministro Vladimír Špidla. Internacionalmente también se conocen bien el filósofo Pavel Barša, el historiador Jan Tesař, los politólogos Anna Durnová, Ondřej Slačálek y Kateřina Smejkalová, el periodista Jakub Patočka o la escritora Alena Wagnerová.

Al menos estos nombres pueden ser consultados por el lector extranjero, si deseara empezar a descubrir los más importantes detalles del debate público de la izquierda checa.

El texto es visiblemente un consenso de un campo más amplio de la izquierda checa - engloba las exigencias clásicas izquierdistas de un estado solidario y social, de un impuesto progresivo y del derecho a la vivienda pero también la limitación de los gastos militares, lo que en la principal corriente de la izquierda checa es una exigencia polémica, o la petición de una fuerte Unión Europea, que será por ejemplo capaz de promover un sueldo mínimo que realmente pueda eliminar las desigualdades entre los países europeos.

Ni la posición de la ecología a un segundo lugar entre las exigencias formuladas de la declaración no es algo evidente o automático en el contexto de la izquierda checa.

Para el ámbito de la izquierda checa AD 2020 es válido que ampliamente acepta los impulsos extranjeros tanto en la programática política y las estructuras think-tank, como en las iniciativas ciudadanas, y participa asimismo en la colaboración internacional.

El límite continúa siendo una presencia muy escasa, casi una ausencia, en el debate diario político e intelectual en el extranjero – incluso en los países vecinos – y la ausencia de los instrumentos como poder llevar estos debates al país de forma continuada.

En lo que se refiere al debate actual en el ámbito checo, aparte del que provocó la publicación del manifiesto *Sin solidaridad no hay inmunidad*, tiene lugar en las páginas de distintos periódicos y diversas publicaciones el debate sobre el estatismo y conservadurismo de la izquierda provocado por la presentación del ensayo político *Los misterios de la izquierda* del filósofo francés Jean Claude Michéa y el debate en la revista *Listy* dedicado a soluciones más generales en el campo teórico-político de la política de izquierdas en el ámbito checo.

A todos los interesados sobre una visión más detallada de la actividad política y teórica de la izquierda checa estamos obviamente a su disposición para una más cercana colaboración.

*Academia democrática de Masaryk*

## **SIN SOLIDARIDAD NO HAY INMUNIDAD**

### **II puntos relacionados con la crisis del coronavirus**

---

La pandemia claramente refleja la necesidad y la fuerza de la solidaridad social. Sin un sistema público de salud que funcione no seríamos capaces de afrontarla. También las escuelas clausuradas y la limitación de los eventos culturales nos recuerdan de forma elocuente lo importante que son para la sociedad.

Sobre los apoyos y garantías estatales por supuesto también solicitan las pequeñas y grandes empresas.

La crisis provocada por la pandemia contradice la teoría que estuvo en vigor durante decenas de años que dice “no existe la sociedad, sino sólo los individuos y sus familias”. Es exactamente lo contrario: necesitamos unas fuertes relaciones interpersonales y la sensación de la responsabilidad de todos con respecto a los demás, no sólo por los parientes y los amigos. De la forma como lo demuestran los que cosen para los demás las mascarillas o realizan las compras para los vecinos mayores amenazados. De los presupuestos públicos se activan enormes programas de rescate y otros más seguirán. También empiezan a aparecer unas tendencias que no contribuyen a una solución justa de la crisis. No son casos aislados los intentos de fortalecer los ya muy poderosos actores políticos y económicos que entienden la situación actual como una ocasión para atacar a la cohesión y a la justa distribución. A estas tendencias también pertenecen los intentos de evitar una solución de la crisis climática, ataques a las ONG o llamadas a detener el crecimiento del sueldo mínimo.

Cada crisis es sin embargo también una ocasión hacia un cambio positivo. Esta crisis actual nos muestra, que la inmunidad de todos nosotros, individuos y sociedad como un todo, no es posible sin colaboración. También el estado y el gobierno deben entonces seguir el ejemplo de amplias capas de la ciudadanía y sus actividades espontáneas en beneficio de los que más lo necesitan. Por eso suponemos, que precisamente ahora es la hora de dirigirse al gobierno y al parlamento con unas muy claras exigencias que se derivan de lo que ya nos ha mostrado la pandemia de una forma muy evidente:

- 1) La economía tiene que estar al servicio de la gente, no la gente al servicio de la economía.
- 2) La ecología es algo primordial, no un lujo.
- 3) No cada progreso tecnológico es un avance.
- 4) Los impuestos “planos” causan desigualdad.
- 5) El estado no debe convertirse en una cárcel para los deudores.
- 6) En lugar de suplicar unas contribuciones bajas el subsidio público para todos.
- 7) La sanidad pública, el sistema escolar y la cultura son la columna vertebral de la sociedad.
- 8) La vivienda es un derecho.
- 9) Los gastos armamentísticos no son una prioridad intocable.
- 10) El poder corrompe, el poder sin control limita la libertad.
- 11) También Europa debe ser cohesionada y solidaria, sin centros ni periferias.

## **1) La economía tiene que estar al servicio de la gente, no la gente al servicio de la economía.**

La economía checa se caracteriza de forma continuada por los bajos salarios y malas condiciones laborales, largos horarios de trabajo y las mínimas posibilidades de los trabajadores de tener voz y voto en el funcionamiento de las empresas. Una parte de los trabajadores es empujada fuera del mercado laboral regular o trabaja en unas condiciones inseguras e insatisfactorias. Un aporte enorme de la riqueza creada por los trabajadores se acumula en los magnates checos o se desvía al extranjero.

Por eso, la economía postpandémica debe orientarse a una mayor participación de los ciudadanos y trabajadores sobre la riqueza creada y para unas jornadas laborales más breves.

Los salarios y los sueldos deben ser dignos. La situación creada no se debe abusar para una congelación del sueldo mínimo o para un uso más amplio del llamado “sistema švarc” (trabajadores pseudo-autónomos por cuenta propia) o del trabajo por medio de agencias de contratación. A causa de la pandemia se muestra como muy importante para el sistema el trabajo en el sector de los cuidados lo que es una labor infravalorada y muy a menudo no suficiente reconocida – esto debe cambiar.

En el caso de que las empresas deban solicitar ayudas estatales, éstas ayudas deberán ser sometidas a un control riguroso de sus actividades, la introducción de la codecisión de los trabajadores y el pago de unos sueldos dignos.

Los subsidios a las empresas que están registradas en paraísos fiscales o tienen de forma prolongada unos beneficios demasiado altos, son inaceptables.

## **2) La ecología es algo primordial, no un lujo.**

La gravedad de las amenazas ecológicas continúa siendo de carácter muy actual. El cambio severo del clima debido a las emisiones de gases de efecto invernadero, la sequía cada vez más dura y la extinción de especies – estas son sólo algunas de las manifestaciones del colapso del medio ambiente. Esto puede llevar a la civilización a aún peores desastres que la actual pandemia. Por eso exigimos unas inversiones masivas para la transformación ecológica de la economía. Necesitamos disminuir la intensidad energética e iniciar una transición a fuentes de energía renovables y a una agricultura que sea ecológicamente resistente. La transformación debe ser, asimismo, socialmente justa. Los costos no deben ser acarreados ni por los ciudadanos ni por los consumidores, pero ante todo por los que más agotan al medio ambiente, o por los que incluso hacen beneficio de su destrucción. Los costos de transformación hay que repartirlos equitativamente también a nivel global: los países desarrollados tienen una mayor parte de responsabilidad del estado actual, y deben, por ende, abonar una mayor parte del precio de la reconstrucción. Es necesario buscar medidas que contribuyan a la calidad de vida de los individuos y de la sociedad en general. Ya hoy en día es posible garantizar un transporte público sostenible y accesible, desviar la mayor parte del transporte de carga y personal hacia el ferrocarril, crear y promocionar una concepción energética sostenible y una economía sin residuos.

### **3) No cada progreso tecnológico es un avance.**

Hoy en día se trabaja, enseña, compra y se visitan eventos culturales on-line – sin duda la tecnología digital durante la cuarentena ayuda a mantener en funcionamiento a la sociedad. Sin embargo si queremos mantener estas ventajas en el futuro, deberán producirse algunos cambios. No todo lo que es técnicamente posible, es también deseable y sostenible de forma prolongada.

El espacio digital es comercial, o sea que los datos sobre nuestro movimiento en él se venden como un producto. Crea un mercado global, que comúnmente elimina los obstáculos del intercambio y de la interacción humana vinculada al espacio físico.

Algunas plataformas digitales pueden afectar a ciudades con alquileres a corto plazo de carácter inflacionario, otras pueden crear una cacofonía de noticias serias y desinformación o asignar a las personas tareas de único uso y convertirlos en unos “jornaleros digitales”. En el espacio digital deciden sobre todos nosotros algoritmos, de manera no muy transparente y muy a menudo de forma discriminatoria. De cara al futuro se va a convertir en una tecnología transversal, que jugará un papel muy importante en la salud pública y la industria.

Si el espacio digital se convierte prácticamente en algo tan importante como el espacio físico, es inaceptable que fuera dividido entre un par de grandes empresas multinacionales. El poder de los gigantes tecnológicos sobre nuestras vidas debe tener sus límites. La infraestructura clave debería ser sometida a un control estatal. En el espacio digital necesitamos medidas comprometedoras y exigibles que no permitan a las corporaciones abusar de su posición o eximir de su responsabilidad. No debemos permitir que la tecnología lo haga posible eludir los estándares sociales, aumentar la discriminación o contribuir a unos beneficios desmesurados.

### **4) Los impuestos “planos” causan desigualdad.**

Nuestro sistema fiscal es injusto. La mayor carga fiscal es sostenida por los trabajadores y los consumidores de las clases media y baja de poder adquisitivo, mientras que las grandes empresas y personas con enormes ingresos y propiedades no pagan los impuestos adecuados, y por tanto tampoco acogen su parte de responsabilidad para con la sociedad.

Por eso proponemos, que las grandes empresas y las clases más adineradas participen en la cobertura de gastos de la crisis de forma única o con pagos regulares durante un cierto tiempo. Esto vale especialmente para las instituciones financieras.

Asimismo es necesario potenciar con disminuciones fiscales y sociales a los pequeños y medianos empresarios que están probadamente amenazados.

Tasemos más la propiedad que el trabajo, más los beneficios de las empresas, especialmente las más grandes, y menos el trabajo de las personas. Gravemos con una mayor cuota, a los que más tienen, ya que su éxito no sería en absoluto pensable sin el trabajo de los demás y sin la contribución de la sociedad. Tasemos más a los que destruyen el medio ambiente. Después de la pandemia debemos introducir impuestos más justos también por la razón que serán una prevención contra el poder crecimiento siguiente de la influencia de los oligarcas.

## **5) El estado no debe convertirse en una cárcel para deudores.**

Chequia necesita una amplia amnistía referente a las deudas y un cambio de todo el sistema de préstamos y de embargos. Se debería haber realizado ya hace tiempos, y a causa de la pandemia es una necesidad más acuciante si cabe.

Es necesario revertir la situación en la cual a las personas les incrementan las deudas a causa de la letra pequeña en los contratos, multas drásticas o el crecimiento oculto de la TAE. Asimismo se debe sopesar el estatus, el papel y las competencias de los embargadores judiciales. No hay razón alguna para que el estado no pudiera desempeñar su función.

Las personas, que afrontan muchos y numerosos embargos, ascienden a más de 750 000 en la República Checa. La mayoría ya ni devuelven sus deudas originarias, sino sólo los intereses desorbitados, multas contractuales y los gastos de morosidad.

Muchos entes aprovecharon durante años los puntos flacos de las leyes y se enriquecieron a costa de personas con ingresos bajos.

Esta injusticia histórica se puede únicamente revertir facilitando la liberación de la deuda en base al pago del principal e intereses adecuados. Este tipo de liberación de endeudamiento se debería alcanzar en algunos meses. A la vez es necesario aumentar el mínimo no confiscable a una cantidad que permita una existencia digna.

Una vez por todas es necesario evitar las prácticas inmorales antetodo de las compañías financieras, de la manera que las tasas de interés de préstamos y sus productos financieros sean consecuentes a algunas de las tasas determinadas por el banco central checo (ČNB).

## **6) En lugar de suplicar unas contribuciones bajas, subsidio público para todos.**

Hasta ahora el sistema de seguridad social fue concebido como una red de seguridad para los más necesitados y los llamados fracasados, respectivamente como un instrumento para el aseguramiento sólo de necesidades existenciales.

Con esta concepción ya hoy en día no podemos seguir. El sistema de seguridad social debe ser reforzado y hay que redefinirlo, para que sea capaz de tanto ayudar a las personas afectadas por la crisis pandémica como garantizar la cohesión social a largo término.

Necesitamos unos servicios públicos comúnmente accesibles que no sólo puedan ofrecer unas necesidades básicas, sino también la posibilidad de participación y realización. A parte de la sanidad pública, instalaciones para el cuidado de niños en edad preescolar, el sistema de jubilación y la básica red de seguridad, hay que fortalecer bienes públicos como vivienda de calidad, transporte público o una alimentación sana.

El acceso formal a decisiones políticas durante las elecciones se tiene que complementar con un acceso real e igualitario a la información.

En estos momentos exigimos principalmente la solución rápida de la situación de los progenitores sin pareja por medio de la pensión alimenticia adelantada y por medio de unas ayudas especiales para las familias amenazadas. Debemos asegurar, que la corriente principal de la educación se mantenga de carácter público, que será para todos los niños realmente gratuito – sin gastos para los libros de texto, almuerzos o excursiones y salidas. Debemos también solventar algunas desigualdades en el sector

de las pensiones: las mujeres no deben acarrear las consecuencias de tener durante toda su vida un trabajo no pagado o peor pagado que los hombres (aunque de la misma importancia). El futuro sistema de seguridad social debe complementarse con un transporte público gratuito y también con servicios básicos de información incluyendo el acceso a internet.

## **7) La sanidad pública, el sistema escolar y la cultura son la columna vertebral de la sociedad.**

La pandemia nos recuerda que la salud pública, servicios sociales para los mayores, educación y la cultura forman la columna vertebral de la sociedad.

La economía los aprovecha plenamente, sin que devuelva los recursos correspondientes (lo que comprueban claramente las comparaciones internacionales). En estos sectores también se muestra con la mayor urgencia, que la infravaloración del trabajo femenino lleva consecuencias a toda la sociedad.

El transcurso de la pandemia en algunos países nos muestra lo dañino que es someter a la sanidad pública a los principios de mercado de los máximos beneficios.

Si un sistema de sanidad pública que funcione bien es la base de una sociedad que funcione bien, se debe aplicar a este sistema el principio de administración y gestión pública y no debe ser infrafinanciado.

Exigimos aumentar los gastos en salud, educación y cultura como mínimo en el promedio de la UE.

## **8) La vivienda es un derecho.**

Toda nuestra actitud a la problemática de la vivienda necesita una revisión de principios. Exigimos un apoyo significativo en lo que se refiere a la vivienda social y generalmente accesible y la masiva construcción de viviendas estatales, comunales y cooperativas de viviendas. Para la superación de la crisis serán éstas unas de las inversiones clave. Asimismo es necesario reforzar la posición de los arrendatarios – por ejemplo, con la prohibición de la concatenación de contratos de fecha definida a corto término. Necesitamos distinguir estrictamente entre la función básica de los fondos de viviendas y las actividades del mercado. El fenómeno de los llamados pisos de inversión, que deforma la situación de la vivienda ante todo en las grandes ciudades, exige una regulación estricta.

Los pisos ya dispuestos para instalarse no deben convertirse en objeto del negocio, como por ejemplo el alquiler a corto plazo para turistas.

## **9) Los gastos armamentísticos no son una prioridad intocable.**

Hay que reconsiderar de forma radical los gastos armamentísticos. La crisis pandémica nos recuerda, que el mundo globalizado está expuesto a amenazas, que no se pueden afrontar con las armas. Deberíamos por eso una gran parte de las finanzas reorientarlas a otros sectores. Los gastos armamentísticos deben garantizar la seguridad. No hay ninguna razón de mantener ejércitos de carácter expansivo, y menos aún apoyar industria militar o subvencionar a la industria bélica.



## **10) El poder corrompe, el poder sin control limita la libertad.**

La sociedad no puede duraderamente progresar, sin ser capaz de evitar tendencias hacia el autoritarismo y el abuso político de las crisis. El equilibrio entre su gestión efectiva y los principios democráticos es muy frágil y a menudo este equilibrio es afectado precisamente por los que están en las posiciones del poder y que intentan de forma autoritaria dominar a la sociedad.

En el caso de cualquier limitación de derechos, que la situación exija, y de colección de los datos sobre los ciudadanos es necesario garantizar un sólido control democrático, y sobretodo claras limitaciones temporales de las medidas adoptadas. No debemos normalizar el estado de emergencia y salir de él con menos libertades con las cuales entramos.

## **11) También Europa debe ser cohesionada y solidaria, sin centros ni periferias.**

La Unión Europea está perdiendo credibilidad por causa de irregularidades económicas que a largo plazo tolera y crea. El mercado interior está gestando unos fenómenos problemáticos, como es el dumping de los precios o la liquidación de los competidores menos fuertes. Las diferencias en el nivel de vida se están equilibrando muy lentamente, si acaso.

Una de las periferias de la UE está formada por la Europa centro oriental. Debemos encontrar la forma, como articular estas desigualdades. Deberíamos ser solidarios con la periferia meridional de la UE, que resultó ser muy duramente afectada tanto por la pasada crisis económica, como por la actual crisis pandémica.

Tenemos que ofrecer soluciones en beneficio de todos. Nuestros bajos sueldos son concebidos por los trabajadores del oeste de Europa con razón como dumping. Eso fortalece la desconfianza mutua, que sólo beneficia al gran capital.

Exigimos el regreso al debate sobre un real sueldo mínimo europeo lo que es un hasta ahora ausente elemento de integración europea. La propuesta que lo define como un porcentaje de los sueldos medios nacionales sólo fortalece ésta ya existente desigualdad. Asimismo es necesario rechazar otra fuente de desigualdad europea. Por ejemplo, los muy distintos derechos laborales o la competición entre países de bajar impuestos provoca el dumping y optimalizaciones fiscales muy perjudiciales. Debemos dejar de tolerar los paraísos fiscales europeos.

Semejantes injusticias en Europa ya no pueden ser más tiempo toleradas. La Unión Europea sin embargo debe promocionar el equilibrio justo de las diferencias económicas entre los estados e incluso hacerlo fuera de sus fronteras. Tiene la responsabilidad también con respecto a los menos ricos y a las regiones más vulnerables del mundo, a cuyos problemas contribuyen, de forma directa o indirecta, las empresas y los consumidores europeos.

## DIE LINKE WIE AUCH EUROPA WACHSEN MIT IHRER BEREITSCHAFT ZUM INTERNATIONALEN DIALOG

---

Das tägliche politische Denken überschreitet für gewöhnlich nicht die nationalen Grenzen. Ein Limit ist die Sprachbarriere, aber auch die Notwendigkeit, zugleich mit der Sprache über die politischen Realitäten des jeweiligen Staates im Bilde zu sein. Die Erklärung *Ohne Solidarität gibt es keine Immunität* ins Englische, Französische, Spanische und Deutsche zu übersetzen, ist der Versuch, für ein internationales Publikum überparteiliche Überlegungen zu einer gesellschaftlichen Gerechtigkeit einzufangen, die während der Corona-Krise 2020 angestellt wurden.

Die Verfasser der Erklärung *Ohne Solidarität gibt es keine Immunität* sind, ohne nähere Spezifizierung, eine Gruppe von Autorinnen und Autoren aus dem Umfeld der tschechischen Linken – der Sozialdemokratischen Partei, ihr nahe stehender Bildungsorganisationen, von radikaler formulierenden zivilgesellschaftlichen Organisationen und Initiativen, der ökologischen Bewegung sowie aus dem akademischen Bereich.

Zu den bekanntesten Unterzeichnern gehört auch im tschechischen Umfeld der ehemalige EU-Kommissar und tschechische Ex-Premierminister Vladimír Špidla. Von Bekanntheit im internationalen theoretischen und politischen Betrieb sind auch der Philosoph Pavel Barša, der Historiker Jan Tesař oder die Schriftstellerin Alena Wagnerová. Zumindest kann der ausländische Leser auf diese Namen stoßen, wenn er die öffentlichen Debatten der tschechischen Linken nachvollziehen wollte.

Der Text ist der sichtbare Konsens eines breiteren Anteils der tschechischen Linken – er umfasst routinemäßige linke Forderungen nach einem solidarischen Sozialstaat, nach progressiver Besteuerung und dem Recht auf Wohnen, zusammen mit der Forderung nach einer Beschränkung der Rüstungsausgaben, was im Mainstream der tschechischen Linken bei weitem nicht konfliktfrei ist, ebenso wenig wie die Forderung nach einer starken Europäischen Union, die zum Beispiel in der Lage sein wird, einen Mindestlohn durchzusetzen, der die Ungleichheiten zwischen den einzelnen europäischen Ländern wirklich zu beseitigen geeignet erscheint. Auch die Positionierung der Ökologie an der zweiten Stelle der in der Erklärung formulierten Forderungen ist im tschechischen politischen Geschäft bei weitem kein selbstverständlicher Akzent.

Für das tschechische linke Milieu des Jahres 2020 gilt, dass es sowohl auf der Ebene der politischen Programmatik und der Think-tank-Strukturen als auch auf der Ebene der zivilgesellschaftlichen Initiativen in einer großen Breite ausländische Impulse rezipiert, und dass es in die internationale Zusammenarbeit integriert ist. Ein Limit stellt die auf die Nachbarländer beschränkte tägliche Präsenz in der intellektuellen und politischen Debatte dar. Limitiert sind auch die Instrumente, um die Debatte kontinuierlich führen zu können.

Wenn es um aktuelle Debatten im tschechischen Umfeld geht, dann spielt sich neben jener, die zur Veröffentlichung des Manifests *Ohne Solidarität keine Immunität* geführt hat, in verschiedenen Zeitungen eine solche um das Staatsverständnis und den Konservatismus der Linken ab. Ausgelöst wurde diese durch das politische Essay *Die Geheimnisse der Linken* des französischen Philosophen Jean-Claude Michéa. Zudem gibt es eine Debatte auf den Seiten der ursprünglichen Exilmonatsschrift *Listy*, die sich

den allgemeineren theoretisch-politischen Ausgangspunkten linker Politik im tschechischen Milieu widmet.

All denjenigen, die an einem näheren Einblick in den politischen und theoretischen Betrieb der tschechischen Linken interessiert sind, stehen wir selbstverständlich für eine nähere Zusammenarbeit zur Verfügung.

*Demokratische Masaryk Akademie*

# OHNE SOLIDARITÄT KEINE IMMUNITÄT

## 11 Punkte zur Coronavirus-Krise

---

Die Pandemie zeigt die Notwendigkeit und die Kraft gesellschaftlicher Solidarität. Ohne ein funktionierendes öffentliches Gesundheitswesen würden wir ihr nicht begegnen können. Geschlossene Schulen und die eingeschränkte Kultur erinnern uns jetzt auch daran, wie wichtig diese für eine Gesellschaft sind. Um öffentliche Unterstützung und Garantien suchen jetzt vor allem auch kleine und große Firmen an.

Die durch die Pandemie hervorgerufene Krise widerlegt so die seit Jahrzehnten wiederholte Weisheit, dass „keine Gesellschaft existiert, Individuen und ihre Familien“. Es ist nämlich genau umgekehrt: Wir brauchen starke zwischenmenschliche Bindungen und ein Gefühl der Verantwortung aller für die anderen, nicht nur für Verwandte und Freunde. So wie es jetzt diejenigen zeigen, die für andere Mundschutz nähen oder für bedrohte Senioren aus der Nachbarschaft einkaufen gehen.

Aus den öffentlichen Etats werden riesige Rettungsprogramme abgeführt und weitere sollen folgen. Es kommt hierbei auch zu Tendenzen, die einer gerechten Lösung der Krise entgegenstehen. Kein Einzelfall sind auch Bemühungen, die ohnehin schon so starken wirtschaftlichen und politischen Player zu stärken, welche die gegenwärtige Situation als Gelegenheit sehen, das Zusammengehörigkeitsgefühl und die faire Umverteilung anzugreifen. Zu diesen Tendenzen gehören auch Versuche, eine Lösung der Klimakrise zu verhindern, Angriffe auf Nichtregierungsorganisationen oder Aufrufe, das Wachstum der Mindestlöhne zu unterbinden.

Jede Krise ist vor allem auch die Gelegenheit zu einem positiven Wandel. Die aktuelle zeigt, dass die Immunität von uns allen, von Individuen und der Gesellschaft in Gänze, nicht möglich ist ohne Zusammenhalt. Auch Staat und Regierung müssen also dem Beispiel der breiten Öffentlichkeit und ihrer spontanen Aktivitäten zum Nutzen der anderen folgen, die jenen gewidmet sind, die dies am meisten brauchen.

Wir denken, dass es gerade jetzt an der Zeit ist, sich an die Regierung und an das Parlament zu wenden mit klaren Forderungen, die sich von dem ableiten lassen, was uns die Pandemie zeigt:

1. Die Wirtschaft muss für die Menschen da sein, nicht die Menschen für die Wirtschaft
2. Ökologie ist etwas Grundlegendes, kein Luxus
3. Nicht jede technologische Entwicklung ist ein Fortschritt
4. Gleiche Steuern bringen Ungleichheit
5. Der Staat darf nicht zu einem Gefängnis für Schuldner werden
6. Anstelle eines Wettlaufs um niedrige Sozialleistungen muss es eine öffentliche Unterstützung für alle geben
7. Gesundheitswesen, Schulwesen und Kultur sind das Rückgrat der Gesellschaft
8. Wohnen ist ein Recht
9. Rüstungsausgaben sind keine unantastbare Priorität
10. Macht korrumpiert, Macht ohne Kontrolle schränkt die Freiheit ein
11. Europa muss zusammenhalten und solidarisch sein, ohne Zentren und Peripherien

## **1. Die Wirtschaft muss für die Menschen da sein, nicht die Menschen für die Wirtschaft.**

Die tschechische Wirtschaft ist seit langem gekennzeichnet von niedrigen Löhnen und schlechten Arbeitsbedingungen, langen Arbeitszeiten und minimaler Möglichkeiten der Angestellten, auf die Geschicke der Firmen Einfluss nehmen zu können. Ein großer Teil der Beschäftigten wird aus dem regulären Arbeitsmarkt gedrängt und arbeitet nicht in vollwertigen, vielmehr in unsicheren Verhältnissen. Ein riesiger Teil des durch die Angestellten geschaffenen Reichtums sammelt sich bei den Reichsten des Landes oder fließt ins Ausland ab.

Die Wirtschaft muss von daher nach der Pandemie auf einen größeren Anteil der Bürger und Angestellten am entstehenden Reichtum abzielen sowie auf eine kürzere Arbeitszeit. Gehälter und Löhne müssen würdig sein. Die entstandene Situation darf nicht missbraucht werden zu einem Einfrieren des Mindestlohns oder zu einer anderen Verwendung, oder letztlich zu einer Verbreitung von Arbeit ohne reguläre Arbeitsverträge, sei es im so genannten Schwarzsystem oder durch Zeitarbeitsfirmen. Als systemimmanent erweist sich wegen der Pandemie die Arbeit im Bereich Pflege, die größtenteils schlecht bezahlt und nicht anerkannt wird – das muss sich ändern.

Solange Firmen in der Krise aus öffentlichen Geldern unterstützt werden, muss diese Hilfe begleitet werden von einer öffentlichen Kontrolle ihrer Tätigkeit, der Einführung einer betrieblichen Mitbestimmung und der Auszahlung eines würdigen Lohnes. Eine Förderung für Firmen, die in Steuerparadiesen registriert sind oder lange unangemessene Gewinne erzielt haben, ist inakzeptabel.

## **2. Ökologie ist etwas Grundlegendes, kein Luxus.**

An der Schwere der Bedrohungen für die Umwelt hat sich nichts geändert. Die Klimaveränderung durch Kohlenstoff-Emissionen, die ständig drastischere Trockenheit und das Artensterben – das sind nur einige Anzeichen des Umweltkollapses. Das kann für die Zivilisation zu noch schlimmeren Übeln führen als die jetzige Pandemie.

Deshalb fordern wir massive Investitionen in die ökologische Transformation der Wirtschaft. Wir müssen den Energieverbrauch verringern und den Übergang zu erneuerbaren Energiequellen sowie zu einer belastbaren ökologischen Landwirtschaft einleiten.

Zugleich muss die Transformation sozial gerecht sein. Die Kosten dürfen nicht von Bürgern und Verbrauchern getragen werden, sondern vor allem von denen, die die Umwelt am meisten belasten oder an der Umweltzerstörung sogar verdienen. Auch auf globaler Ebene müssen Transformationskosten gerecht aufgeteilt werden: Die entwickelten Länder haben eine größere Verantwortung für die gegenwärtige Lage und müssen deswegen auch einen größeren Anteil des Preises für eine entsprechende Korrektur bezahlen.

Es müssen solche Maßnahmen getroffen werden, die zur Lebensqualität eines jeden Einzelnen und der Gesellschaft als Ganzem beitragen. Bereits jetzt kann ein nachhaltiger und zugänglicher öffentlicher Nahverkehr gewährleistet, der Güter- und ein Maximum des Personenverkehrs auf die Eisenbahn überführt, sowie ein nachhaltiges Konzept für Energie und für abfallfreies Wirtschaften geschaffen und durchgesetzt werden.

### **3. Nicht jede technologische Entwicklung ist ein Fortschritt.**

Online wird jetzt gearbeitet, unterrichtet, eingekauft und man genießt Kultur – es besteht keinen Zweifel daran, dass digitale Technologien während der Quarantäne helfen, die Gesellschaft im Gange zu halten. Wenn wir ihre Vorteile auch für die Zukunft bewahren wollen, muss es zu bestimmten Veränderungen kommen. Nicht alles, was technisch möglich ist, ist auch langfristig nachhaltig und wünschenswert.

Der digitale Raum ist kommerziell, so dass Daten über unsere Bewegung sich wie eine Ware verkaufen. Er bildet einen globalen Markt, der die normalen Hürden einer Schicht und die menschlichen Interaktionen überwindet und beeinträchtigt, die an den physischen Raum gebunden sind. Einige digitale Plattformen können so Städte zerstören mit inflationären Kurzzeitvermietungen. Andere können aus seriösen Nachrichten etwas Gegensätzliches formen und Desinformationen verbreiten oder den Menschen einmalige Aufgaben erteilen und sie damit zu digitalen Tagelöhnern machen. Im digitalen Raum entscheiden über uns und über alles Algorithmen, und dies intransparent und oft diskriminierend. In der Zukunft geht es um eine Querschnittstechnologie, die eine Rolle spielen wird im Gesundheitswesen und in der Wirtschaft.

Wenn der digitale Raum praktisch gleich wichtig wird wie der tatsächliche Raum, ist es nicht zu akzeptieren, dass er zwischen ein paar großen internationalen Konzernen aufgeteilt wird. Die Macht der technologischen Giganten über unser Leben muss ihre Grenzen haben. Schlüsselinfrastruktur sollte einer öffentlichen Kontrolle unterstellt werden. Im digitalen Raum brauchen wir verbindliche und einklagbare Regeln, die verhindern, dass Konzerne ihre Stellung missbrauchen oder sich aus der Verantwortung stehlen. Wir dürfen nicht zulassen, dass Technologien es ermöglichen, soziale Standards zu umgehen, dass sie Diskriminierung verstärken oder zu unangemessenen Gewinnen beitragen.

### **4. Gleiche Steuern verursachen Ungleichheit.**

Unser Steuersystem ist unfair. Die größte Steuerbelastung tragen Arbeitnehmer und Verbraucher aus mittleren und niedrigen Einkommensgruppen, während große Unternehmen und Menschen mit großem Einkommen und Vermögen keine angemessenen Steuern zahlen und somit ihren Anteil an der Verantwortung für die Gesellschaft nicht übernehmen.

Wir schlagen daher vor, dass sich große Unternehmen und die höchsten Einkommensgruppen an der Deckung der Kosten der Krise mit einer einmaligen oder für einen bestimmten Zeitraum regelmäßigen Zahlung beteiligen. Dies gilt in größerem Umfang für Finanzinstitute. Gleichzeitig müssen nachweislich gefährdete kleine und mittlere Unternehmen durch Steuer- und Abgabenerleichterungen unterstützt werden.

Besteuern wir eher das Vermögen als die Arbeit, mehr die Gewinne insbesondere der großen Unternehmen, und weniger die Arbeit eines jeden Einzelnen. Besteuern wir mit einem höheren Satz jene, die mehr haben – schließlich wäre ihr Erfolg ohne die Arbeit anderer oder ohne den Beitrag der Gesellschaft nicht denkbar. Besteuern wir mehr jene, die zur Umweltzerstörung beitragen. Lassen Sie uns nach der Pandemie faire Steuern auch deswegen einführen, weil sie eine weitere Stärkung des Einflusses von Oligarchen verhindern.

## **5. Der Staat darf nicht zu einem Gefängnis für Schuldner werden.**

Die Tschechische Republik braucht eine umfassende Schuldenamnestie und eine Änderung des gesamten Kredit- und Zwangsvollstreckungssystems. Es hätte schon vor langer Zeit geschehen sollen – aufgrund der Pandemie ist es nun noch dringlicher.

Es ist notwendig, eine Situation zu beenden, in der Menschen die Schulden aufgrund von Vertragstricks, drastischen Geldbußen oder verstecktem Wachstum des effektiven Jahreszinses unaufhaltsam anwachsen. Gleichzeitig müssen Stellung, Rolle und Befugnisse der Gerichtsvollzieher grundlegend überdacht werden. Es gibt keinen Grund, warum deren Tätigkeit nicht durch den Staat ausgeübt werden könnte.

In der Tschechischen Republik gibt es mehr als eine dreiviertel Million Menschen in Zwangsvollstreckungsverfahren. In den meisten Fällen zahlen sie nicht mehr ihre ursprünglichen Schulden, sondern nur noch sittenwidrige Zinsen, Vertragsstrafen und Vollstreckungskosten. Seit Jahren missbrauchen verschiedene Unternehmen Gesetzeslücken und bereichern sich auf Kosten von Menschen mit niedrigen Einkommen. Diese historische Ungerechtigkeit kann nur behoben werden, indem der Schuldenerlass auf der Grundlage der Rückzahlung von Kapital bei angemessenen Zinsen erleichtert wird. Die Menschen sollten in wenigen Monaten eine solche Entschuldung erreichen können. Gleichzeitig ist es notwendig, das nicht einziehbare Minimum auf einen Betrag zu erhöhen, von dem man in Würde leben kann.

Ein für alle Mal ist es notwendig, unmoralische Praktiken, insbesondere von Gesellschaften, die keine Banken sind, zu unterbinden, indem beispielsweise die Verzinsung von Darlehensverträgen mitsamt Anhängen gebunden ist an die von der Tschechischen Nationalbank festgesetzten Zinssätze.

## **6. Anstelle eines Wettlaufs um niedrige Sozialleistungen muss es eine öffentliche Unterstützung für alle geben.**

Bisher wurde das Sozialsystem als Sicherungsnetz für die Ärmsten und so genannten Erfolglosen oder als Instrument zur Sicherstellung lediglich existenzieller Bedürfnisse wahrgenommen. Ein solches Konzept wird jedoch nicht mehr ausreichen. Wir müssen das Sozialsystem stärken und wiederherstellen, damit es sowohl den von der Pandemiekrise betroffenen Menschen als auch dem sozialen Zusammenhalt langfristig hilft.

Wir brauchen allgemein verfügbare öffentliche Dienste, die neben der grundlegenden Sicherheit auch Beschäftigungs- und Beteiligungsmöglichkeiten bieten. Neben der Gesundheitsversorgung, dem Rentensystem und dem Netz ihrer sozialen Sicherung müssen Elemente wie hochwertige Wohnverhältnisse, öffentliche Verkehrsmittel oder eine gesunde Ernährung berücksichtigt werden. Der formelle Zugang zu politischen Entscheidungen durch Wahlen muss durch einen wirklich gleichberechtigten Zugang zu Informationen ergänzt werden.

Derzeit fordern wir insbesondere eine beschleunigte Lösung für die Situation alleinstehender Frauen durch Vorauszahlungen und besonderen Hilfen für schutzbedürftige Familien. Wir müssen sicherstellen, dass der breite Kern der Bildung öffentlich bleibt, so dass er für alle Kinder tatsächlich kostenfrei ist – ohne Kosten für Lehrmittel, Mittagessen oder Ausflüge. Wir müssen auch einige Ungerechtigkeiten im Bereich der

Renten beseitigen: Zum Beispiel dürfen Frauen nicht dafür benachteiligt werden, dass sie ihr ganzes Leben lang mehr unbezahlte Arbeit leisten oder in sehr wichtigen Berufen arbeiten, dafür aber schlechter bezahlt werden als Männer. Das künftige Sozialsystem muss auch den kostenlosen öffentlichen Nahverkehr und die kostenlose Bereitstellung grundlegender Informationsdienste einschließlich eines Zugangs zum Internet umfassen.

## **7. Gesundheitswesen, Schulwesen und Kultur sind das Rückgrat der Gesellschaft.**

Die Pandemie erinnert uns daran, dass Gesundheitsversorgung, Bildung und Kultur das Rückgrat der Gesellschaft sind. Die Wirtschaft schöpft aus ihnen, ohne die entsprechenden Ressourcen zurückzuführen (was sich auch aus internationalen Vergleichen ergibt). In diesen Sektoren zeigt sich auch mit großer Dringlichkeit, dass die Unterschätzung der Frauenarbeit die Gesellschaft insgesamt betrifft.

Der Verlauf der Pandemie in einigen Ländern hat gezeigt, wie schädlich es ist, das Gesundheitswesen dem Marktprinzip der Gewinnmaximierung zu unterwerfen. Wenn ein funktionierendes Gesundheitssystem eine Grundvoraussetzung für eine funktionierende Gesellschaft ist, muss es dem Grundsatz der öffentlichen Verwaltung unterliegen und darf nicht unterfinanziert sein. Wir fordern eine Erhöhung der Ausgaben für Gesundheit, Bildung und Kultur, zumindest auf den EU-Durchschnitt.

## **8. Wohnen ist ein Recht.**

Unsere gesamte bisherige Herangehensweise an den Wohnungsbau erfordert eine grundlegende Revision. Wir fordern eine starke Unterstützung für sozialen und allgemein zugänglichen Wohnraum sowie den massiven Bau von staatlichen, kommunalen und kooperativen Wohnungen. Diese Investition wird für die Überwindung der Krise von entscheidender Bedeutung sein. Gleichzeitig muss die Position der Mieter gestärkt werden – beispielsweise durch das Verbot der Verkettung kurzfristiger Mietverträge.

Wir müssen konsequent zwischen der Grundfunktion des Wohnungsbestandes und den Marktaktivitäten unterscheiden. Das Phänomen von Wohnraum als Investitionsobjekt, das die Wohnsituation insbesondere in größeren Städten verzerrt, muss streng reguliert werden. Wohnraum darf nicht Gegenstand von Geschäftemacherei werden, etwa durch die kurzfristige Vermietung an Touristen.

## **9. Rüstungsausgaben haben keine unantastbare Priorität.**

Die Rüstungsausgaben müssen radikal überdacht werden. Die Pandemie erinnert uns daran, dass die globalisierte Welt Bedrohungen ausgesetzt ist, denen Waffen nicht entgegenwirken können. Wir sollten daher einen großen Teil der Mittel in andere Bereiche umleiten. Rüstungsausgaben sollten Sicherheit garantieren. Es gibt keinen Grund, Offensivstreitkräfte zu unterhalten, geschweige denn, das Wettrüsten zu unterstützen oder die amerikanische Rüstungsindustrie zu subventionieren.



## **10. Macht korrumpiert, Macht ohne Kontrolle schränkt die Freiheit ein.**

Die Gesellschaft kann auf lange Sicht nicht gedeihen, wenn sie sich nicht den Tendenzen zum Autoritarismus und zum politischen Missbrauch von Krisen widersetzt. Das Gleichgewicht zwischen einer effektiven Regierungsführung und demokratischen Prinzipien ist sehr fragil und wird oft von jenen gestört, die sich derzeit in Machtpositionen befinden und eine autoritäre Kontrolle über die Gesellschaft anstreben.

Eine strenge demokratische Kontrolle muss gewährleistet sein, wenn durch die Situation erforderlich Rechte eingeschränkt werden und wenn sensible Daten der Bürger gesammelt werden. Vor allem müssen die fraglichen Maßnahmen zeitlich klar begrenzt werden. Der Ausnahmezustand darf nicht zum Normalfall werden. Nach seiner Beendigung darf unsere Freiheit nicht eingeschränkter sein als vor seiner Ausrufung.

## **11. Europa muss zusammenhalten und solidarisch sein, ohne Zentren und Peripherien.**

Die Europäische Union verliert aufgrund wirtschaftlicher Ungleichheiten, die sie seit langem toleriert und mitgeschaffen hat, an Überzeugungskraft. Der Binnenmarkt erzeugt problematische Phänomene wie Preisdumping oder die Beseitigung der schwächeren Konkurrenz. Die Angleichung des Lebensstandards kommt zu langsam, wenn überhaupt.

Mittel- und Osteuropa gehören ebenfalls zu einer der Peripherien der EU. Wir müssen einen Weg finden, diese Ungleichheiten anzuprangern. Gleichzeitig sollten wir solidarisch sein mit der südlichen Peripherie der EU, die sowohl von der vergangenen Wirtschaftskrise als auch von der gegenwärtigen Pandemiekrise hart getroffen wurde. Wir müssen Lösungen zum Nutzen aller finden. Unsere niedrigen Löhne werden von westeuropäischen Mitarbeitern zu Recht als Dumping wahrgenommen. Dies verstärkt das gegenseitige Misstrauen, was nur dem großen Kapital nutzt.

Wir fordern die Rückkehr zu einer Debatte über einen echten europäischen Mindestlohn als eines der noch fehlenden Elemente der europäischen Integration. Die vorgeschlagene Festlegung dieses Mindestlohns als bestimmter Anteil des nationalen Durchschnittseinkommens verfestigt nur die bestehenden Ungleichheiten.

Gleichzeitig müssen andere Ursachen europäischer Ungleichheiten beseitigt werden. Zum Beispiel die sehr unterschiedlichen Beschäftigungsrechte oder der Wettbewerb zwischen den Ländern, Unternehmen niedrigere Steuern anzubieten, was zu Dumping und schädlichen Steueroptimierungen führt. Wir müssen aufhören, europäische Steueroasen zu tolerieren.

Solche Ungerechtigkeiten in Europa können nicht länger hingenommen werden. Die Europäische Union muss sich jedoch auch um eine gerechte Beilegung von Ungleichheiten jenseits ihrer Grenzen bemühen. Sie hat auch eine Verantwortung gegenüber den weniger reichen und gefährdeten Regionen der Welt, zu deren schwieriger Situation europäische Unternehmen und Verbraucher häufig direkt oder indirekt beitragen.